

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-32661919-610- **246**
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

21.08 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :a) 12.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1912341 sayılı yazınız.
b) 12.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1913354 sayılı yazınız.
c) 18.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1920057 sayılı yazınız.
ç) 27.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1926068 sayılı yazınız.

7/47511
7/47633
7/47642
7/47764
7/47767
7/47945

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç)'de kayıtlı yazılarla iletilen Van Milletvekili Gülderen VARLI'nın 7/47511, Uşak Milletvekili Ali KARAOBA'nın 7/47633, 7/47767 ve 7/47945, İzmir Milletvekili Yüksel TAŞKIN'ın 7/47642 ile Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR'ın 7/47764 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf VEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (136 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/47767

UŞAK MİLLETVEKİLİ ALİ KARAOBA'NIN 7/47767 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 63904 sayılı konuya ilişkin yazıları Ek'te yer almaktadır.

Ek: Yazı (37 Sayfa)

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-57802651-610-63904
Konu : Soru Önergeleri-7/47767

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA

İlgi : a) 18.08.2026 tarihli ve E-32661919-610-166522731 sayılı yazınız.
b) Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğünün 07.09.2026 tarihli ve E-87347630-045.02-1966810 sayılı yazısı.

Uşak Milletvekili Op. Dr. Ali KARAOBA tarafından verilen 7/47767 esas sayılı Soru Önergesi Kurulumuz Başkanlığınca incelenmiş olup Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğünün cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN
Başkan Vekili

Ek:

- 1 - 7/47767 Esas Sayılı Soru Önergesinin Cevabı (34 Sayfa)
- 2 - Tablo

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: E9BEED42-7CEA-48AC-8D84-E61D1D9055B3

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aslıhan ERDOĞAN
Uzman

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği

ACELE

Sayı : E-87347630-045.02-1966810
Konu : 7/47767 E. Sayılı Soru Önergesi

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA

İlgi : Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının 20.08.2026 tarihli ve E-57802651-610-57736 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazınızda bahsi geçen Uşak Milletvekili Op.Dr. Ali KARAOBA tarafından verilen 7/47767 numaralı yazılı soru önergesinde; 15 soru yer aldığı görülmüş, soruların farklı birimlerce cevaplanması gerektiği anlaşıldığından ilgili birimlerden bilgi ve belge talep edilmiştir.

Soru önergesinde yer alan;

- 1. 2. 3. 4.5.8.12.14.15. sorulara ilişkin DEÜ Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğü'nün cevapları EK-1 de yer almaktadır,
- 6. soruya ilişkin DEÜ Personel Daire Başkanlığı'nın cevabı ile 7. soruya ilişkin DEÜ Uygulama ve Araştırma Hastanesi Başhekimliği'nin cevabı EK-2'de yer almaktadır,
- 9. soruya ilişkin DEÜ Genel Sekreterliği'nin cevabı EK-3'te, 13. soruya ilişkin cevabı EK-4'te yer almaktadır,
- 10. soruya ilişkin DEÜ Kariyer Planlama ve Mezunlarla İlişkiler Koordinatörlüğü'nün cevabı EK-5'te yer almaktadır.
- 11. soruya ilişkin DEÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi'nin cevabı EK-6'da yer almaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Bayram YILMAZ
Rektör

Ek:

- 1 - DEÜ Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğü- Soru Önergesi 1.2.3.4.5.8.12.14.15. Soruların Cevapları (15 Sayfa)
- 2 - DEÜ Personel Daire Başkanlığı/Uygulama ve Araştırma Hastanesi Başhekimliği - Soru Önergesi 6. ve 7. Soruların Cevapları (2 Sayfa)
- 3 - DEÜ Genel Sekreterliği - Soru Önergesi 9. Sorunun Cevapları (5 Sayfa)
- 4 - DEÜ Genel Sekreterliği - Soru Önergesi 13. Sorunun Cevapları (2 Sayfa)
- 5 - DEÜ Kariyer Planlama ve Mezunlarla İlişkiler Koordinatörlüğü - Soru Önergesi 10. Sorunun Cevapları (9 Sayfa)
- 6 - DEÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi- Soru Önergesi 11. Sorunun Cevapları

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 21F3A1CC-9360-4BE8-A217-F52317173096

Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eylul-universitesi-ebys>

Adres: Kültür Mahallesi, Cumhuriyet Blv No:144, 35220 Konak/İzmir

Telefon No :

Belgegeçer No :

Bilgi için:Gökçen COŞKUN

Avukat

e-posta : hukuk.musavirligi@deu.edu.tr internet adresi :

<https://hukukmusavirligi.deu.edu.tr/>

KEP Adresi : dokuzeyluluniversitesi@hs01.kep.tr

HİZMETE ÖZEL

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğü

Sayı : E-62574427-610-1963376

03.09.2026

Konu : Soru Önergeleri-7/47767

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİNE

İlgi : 25.08.2026 tarihli ve E-87347630-610-1951974 sayılı yazınız.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına verilecek cevaba esas olmak üzere Uşak Milletvekili Op. Dr. Ali KARAOBA tarafından verilen 7/47767 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan ve Koordinatörlüğümüzün görev alanına giren sorular yanıtlanmış olup, ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Dilşen İNCE ERDOĞAN
Rektör Yardımcısı

Ek: Soru Önergess (14 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: D7EF3A9F-2D01-4FC7-925C-2CE8FE2AA870 Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eylul-universitesi-ebys>

Dokuz Eylül Üniversitesi Merkez Yerleşkesi Yabancı Diller Yüksekokulu Binası D

Blok Buca-İZMİR

Telefon : 0 (232) 301 93 79/80 - 2 232 412 16 23 Fax: 0 (232) 412 16 68

KEP Adresi : dokuzeyluluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Lale SÖZMEN

Bilgisayar İşletmeni

Telefon No: (232) 412 16 23

1. Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından 2020-2026 yılları arasında engelli ve özel gereksinimli bireylere yönelik yürütülen faaliyetler, projeler, programlar ve kurumsal düzenlemeler nelerdir?

2020-2026 döneminde fiziksel çevre, eğitim-öğretim süreçleri, materyal, ders-sınav uygulamaları ve destek hizmetlerinde erişilebilirliğin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Uygulamalar ve idari tedbirler aşağıdaki başlıklarda sunulmuştur.

Engellilik Tespiti ve İhtiyaç Tespiti Faaliyetleri

Dokuz Eylül Üniversitesi, "Yükseköğretim Kurulu Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği"nin 12. maddesi uyarınca her öğretim yılında engelli öğrencilerin ve ihtiyaçlarının tespit edilmesine yönelik Online Kayıt Engellilik Tespit Anketi ve Engeli Bulunan Öğrencilere Yönelik İhtiyaç Tespit Anketi aracılığıyla ilgili verileri toplamaktadır.

Eğitimde Erişilebilirlik Faaliyetleri

Dokuz Eylül Üniversitesi'nde eğitim alanında tüm yaygın engel türlerini kapsayan erişilebilirlik düzenlemeleri hayata geçirilmiştir. Fiziksel erişilebilirlik, eğitim ortamının erişilebilirliği, derslerde kullanılan araç-gereçlerin erişilebilirliği ile erişilebilir ders içerikleri ve sınav uygulamalarına yönelik faaliyetlerimiz, bütüncül bir yaklaşımla ve tüm akademik ve idari birimlerimizin etkin katılımıyla gerçekleştirilmektedir.

Akademik Uyarlama Hizmeti

Eğitim hakkının tesis edilmesi ve fırsat eşitliğinin sağlanmasına yönelik kapsayıcı düzenlemeler yapılmaktadır. Bütün öğrencilerin adil ve doğru bir şekilde ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulması, fırsat eşitliğinin sağlanması ve eğitim sürecinin engelli bulunan öğrenciler için verimli ve anlamlı olması amacıyla ders ve sınavlarla ilgili süre, mekân, materyal, okuyucu, yazıcı desteği ile engelin doğasından kaynaklanan farklılıkları dikkate alarak ihtiyaç duyulan uyarlamalar yapılmaktadır.

Öğrencilerimiz, Üniversiteki öğrenim sürecinde erişilebilir derslere ve ders materyallerine, sınav ve eğitim ortamlarına yönelik düzenlemeleri kapsayan hizmetlere, "Akademik Uyarlama Hizmeti Başvuru Formu" aracılığı ile başvuru yapabilmektedir.

Akademik Uyarlama Hizmeti Başvuru Formu, "akademik uyarlama mektubu"nun hazırlanmasına esas teşkil eden ve engeli bulunan öğrencilerin yüz yüze ve uzaktan öğretim sürecinde talep edeceği ihtiyaçların tespitinde kullanılacak çevrimiçi (online) formdur.

<https://engelsiz.deu.edu.tr/akademik-uyarlama-hizmeti-basvuru-formu/>

Başvuruda bulunan öğrencinin engel durumu ve bireysel ihtiyaçları dikkate alınarak, yüz yüze ve uzaktan öğretim kapsamında ders, sınav ve ödev uygulamalarında alınması gereken tedbirleri ve yöntemleri içeren kişiye özgü bir *Akademik Uyarlama Mektubu* hazırlanmaktadır.

Engelli Öğrenci Akademik Danışmanları tarafından hazırlanan uyarlama mektupları aracılığıyla dersi veren öğretim elemanlarının bilgilendirilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması sağlanmaktadır. Akademik birimlerde öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına ilişkin fiziki erişilebilirlik talepleri ilgili birimlerin koordinasyonunda yapılmaktadır.

Bilgilendirme Faaliyetleri

Dokuz Eylül Üniversitesi Tanıtım ve Tercih Günleri kapsamında Üniversitenin erişilebilirlik destekleri hakkında bilgilendirme yapılmaktadır.

<https://bef.deu.edu.tr/duyurular/dokuz-eyul-universitesi-tanitim-ve-tercih-gunleri-2025/>

Engeli Bulunan Öğrencilere Yönelik Oryantasyon

Engeli bulunan öğrencilerin kampüs yaşamına uyumu ve erişilebilirlik hizmetleri hakkında bilgilendirilmesi amacıyla Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğü tarafından oryantasyon düzenlenmektedir.

<https://oryantasyon.deu.edu.tr/tr/anasayfa/>

Akademik Uyarlama Hizmeti Tanıtım Materyalleri

Akademik Uyarlama Hizmeti e-Broşürü

<https://engelsiz.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2024/11/Akademik-Uyarlama-Hizmeti-e-Brosuru-22092025.pdf>

Akademik Uyarlama Hizmeti İş Süreci

<https://engelsiz.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2024/11/KR-07IA-01-Akademik-Uyarlama-Hizmeti-Is-Sureci-1.pdf>

Öğretim Elemanlarına Yönelik Bilgilendirme Faaliyetleri

Engelli Öğrenci Akademik / İdari Danışmanları ile akademik ve idari birim temsilcilerinin katılımıyla her öğretim yılında bilgilendirme, değerlendirme ve koordinasyon toplantıları yapılmaktadır.

Ders kaynaklarının erişilebilir formatta hazırlanması ve engel türlerine göre erişilebilir dijital ders ve sınav uygulamalarının hayata geçirilmesi amacıyla "OnlineDEU Öğretim Elemanı Kılavuzu"nda, Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin Erişilebilirlik Uygulamaları bölümüne yer verilmiştir.

<https://engelsiz.deu.edu.tr/ogretim-eleman-kilavuzu/>

Bilgiye Erişim Faaliyetleri

Bilgiye erişim hakkı engeli bulunan bireylerin toplumsal yaşama katılımı ve haklara erişiminin ön koşuludur. Dokuz Eylül Üniversitesi, eğitim-öğretimin tüm aşamalarında erişilebilir ve kapsayıcı bilgi kaynaklarının geliştirilmesini ve herkesin açık erişimine sunulmasını temin etmek üzere faaliyetlerini sürdürmektedir.

Tınaztepe Yerleşkesinde yer alan Prof. Dr. Fuat Sezgin Merkez Kütüphanesi basılı kaynak ve elektronik yayınları ile öğrenim ve araştırma süreçlerinde tüm öğrencilerimize hizmet vermektedir.

Akademik Uyarlama Hizmeti kapsamında ve öğrencilerimizin bireysel talepleri doğrultusunda ders kaynakları ve eserler Braille, mp3, pdf, grafik baskı, sesli kitap vb. formatlara dönüştürülerek erişilebilir ve alternatif formatlarda sunulmaktadır.

Ders kaynakları ve eserlerin erişilebilirliği özel donanım ve yazılım sistemleri kullanılarak, Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi koordinasyonunda erişilebilir kütüphane arşivi oluşturulmaktadır.

Erişilebilir Kütüphane Hizmetleri

Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği uyarınca TS Standartlarına uygunluğunu belgeleyen Prof. Dr. Fuat Sezgin Merkez Kütüphanesi, mekansal erişilebilirliğe uygundur.

Kütüphane binamız 2021 yılında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından verilen "Erişilebilirlik Belgesi"ni almaya hak kazanmıştır. Ayrıca Yükseköğretim Kurulu tarafından düzenlenen "Engelsiz Üniversite Ödüllerinde Mekanda Erişilebilirlik (Turuncu Bayrak) kategorisinde ödül olarak tam erişilebilir ve engelsiz bir mekan olarak hizmet sunmaktadır.

Erişilebilir Ders Materyalleri

Basılı ya da erişilebilir olmayan dijital ders kaynakları için:

- dijital ders dokümanları,
- dijital kütüphane yayınları,
- sesli ders materyalleri,
- Braille alfabe kitap ve ders materyalleri,
- kabartma grafik ders materyalleri,
- görsel materyallerde sesli betimleme uygulamaları yapılmaktadır.

Donanım Desteği ve Fiziksel Olanaklar

Görme engeli bulunan öğrencilerin, ders çalışma ve dersleri takip etme süreçlerinde ihtiyaç duydukları ders kaynaklarının erişilebilirliğini sağlamak ve akademik birimlerin erişilebilir formatlarda sınav materyallerini oluşturmak amacıyla "Görme Engelli Okuma Ünitesi" kurulmuştur.

Prof. Dr. Fuat Sezgin Merkez Kütüphanesi'nde 2013 yılından bu yana görme engeli bulunan öğrencilerin kullanımı ve erişilebilir kaynakların hazırlanması için entegre teknik ekipman ve yazılım sistemleri ile hizmet verilmektedir.

Engelsiz Çalışma Salonu

Prof. Dr. Fuat Sezgin Merkez Kütüphanesi'nde Engelsiz Çalışma Odası bulunmakta olup, erişilebilir bilgisayar destekli çalışma salonu engelli öğrencilerin kullanımına sunulmuştur.

Seslendirme Ünitesi

Tınaztepe Yerleşkesi Prof. Dr. Fuat Sezgin Merkez Kütüphanesi'nde ders notları ve eserlerin gönüllüler aracılığıyla seslendirildiği iki profesyonel "Seslendirme Ünitesi" kurulmuştur. Öğrencilerin talep ettiği 332 adet kitabın seslendirmesi tamamlanmıştır.

Bireysel Kullanıma Yönelik Cihaz Desteği

Engeli bulunan öğrencilerin derse aktif ve bağımsız olarak katılımını artırmak ve erişilebilir formatlarda ders materyali desteği sağlamak amacıyla Braille Not Alma Cihazı ve profesyonel Ses Kayıt Cihazı öğrencilerin bireysel kullanımına sunulmaktadır.

TEKNOLOJİK DESTEKLER	
OKUMA ÜNİTESİ	
Kitap Okuyucu	3 Adet
Braille Yazıcı	2 Adet
Kabartma Grafik Baskı Cihazı	1 Adet
Ekran Okuyucu	4 Adet
Kitap / Doküman tarayıcı	3 Adet
Braille Çeviri Programı	2 Adet
SESLENDİRME STÜDYOSU	
Özel yalıtımlı seslendirme stüdyosu	2 Adet
Seslendirme yazılımı	2 Adet
Mikrofon	2 Adet
Kulaklık	2 Adet
PC	2 Adet
ENGELİ BULUNAN ÖĞRENCİLERİN BİREYSEL KULLANIMINA SUNULAN CİHAZLAR	
Braille Not Alma Cihazı	5 Adet
Ses Kayıt Cihazı	4 Adet

Dokuz Eylül Üniversitesi Erişilebilirlik Mevzuatı

Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nin Yükseköğretim Kurumlarının görevlerinin bildirildiği ilgili hükümleri gereği, Üniversitenin engeli bulunan öğrencilere yönelik faaliyetlerini düzenlemek amacıyla Dokuz Eylül Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Yönergesi 2016'da yürürlüğe girmiştir.

<https://engelsiz.deu.edu.tr/dokuz-eyul-universitesi-engelli-ogrenci-birimi-yonergesi/>

Yükseköğretim Kurulu'nun özel yetenek sınavı uygulamalarını düzenlemeye yönelik aldığı kararlar doğrultusunda, özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlara, engelli öğrenci adaylarının başvurularını ve sınav uygulamalarını belirlemek ve fırsat eşitliğini sağlamak üzere 2019 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Engelli Öğrenci Özel Yetenek Sınavı Yönergesi çıkarılmıştır.

2022 Yılında "Dokuz Eylül Üniversitesi Engelli Bireylere Yönelik Ders Ve Sınav Uygulamaları İle Özel Yetenek Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönerge" yürürlüğe girmiştir.

<https://engelsiz.deu.edu.tr/dokuz-eylul-universitesi-engelli-ogrenci-birimi-yonergesi/>

Destek Faaliyetleri

Gönüllü Akran Desteği

2021 Yılı itibarıyla özel gereksinimli öğrencilerin talebi doğrultusunda, ders çalışma, derste not tutma, bilgisayar eğitimi, videolara altyazı hazırlama vb. alanlardaki destek taleplerine yönelik gönüllü akran desteği sunulmaya başlanmıştır.

<https://engelsiz.deu.edu.tr/engelsiz-dokuz-eylul-gonullulerini-ariliyor/>

Erişilebilir Barınma Hizmetleri

Dokuz Eylül Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren tüm yurtlarda, %40 ve üzeri sağlık kurulu raporu ile başvuru yapan engeli bulunan öğrencilerin kayıt önceliği bulunmaktadır.

Yurtlarda erişilebilir güzergahlar oluşturularak, mekansal erişim koşulları sağlanmıştır. Buca Kız Öğrenci Yurdu, YÖK Engelsiz Üniversite Ödüllerinde Mekanda Erişim (Turuncu Bayrak) almaya hak kazanmıştır.

Dokuz Eylül Üniversitesi'ne bağlı Seferihisar Öğrenci Eğitim ve Dinlenme Tesisleri'nde, mekansal erişilebilirlik düzenlemeleri yapılmış olup, engeli bulunan öğrenci ve personele hizmet vermektedir.

Farkındalık Faaliyetleri

Dokuz Eylül Üniversitesi, dezavantajlı grupların sosyal haklara erişimini, toplumsal hayata tam ve eşit katılımını desteklemektedir. Engeli bulunan bireylere yönelik önyargı ve ayrımcı tutumların ortadan kaldırılması için insan hakları temelinde tutum geliştirmeyi hedefleyen faaliyetler düzenlenmektedir.

2020-2026 yılları arasında 51 adet online ve yüz yüze sosyal faaliyet düzenlenmiştir.

Sosyal Projeler.

Kitabımın Sesi Ol!

Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından 2020 yılı içerisinde Kitabımın Sesi Ol! sloganı ile hayata geçirilen Sesli Kitap Okuma Projesi ile sesli kitap arşivinin artırılması amaçlanmakla birlikte, engellilik alanında farkındalık yaratılması hedeflenmiştir.

Akademik birimler ve gönüllü okuyucularla koordinasyon sağlanarak ders kaynakları ve eserlerin seslendirilmesi sağlanmaktadır.

Ödüllerimiz

YÖK Engelsiz Üniversite Ödülleri

Dokuz Eylül Üniversitesi, engeli bulunan bireylerin eğitim olanaklarını, mekansal kullanımlarını ve sosyo-kültürel etkinliklere erişimlerini arttırmaya yönelik gerçekleştirdiği faaliyetlerin somut bir göstergesi olarak Yükseköğretim Kurulu tarafından düzenlenen Engelsiz Üniversite Ödülleri'ne layık görülmüştür. Bu kapsamda 2020-2025 yılları arasında 26 adet Fakülte Mekanda Erişim (Turuncu Bayrak), 15 adet Fakülte Eğitimde Erişim (Yeşil Bayrak), 13 adet Fakülte Sosyo-Kültürel Faaliyetlerde Erişilebilirlik (Mavi Bayrak), 1 adet Kampüs Sosyo-Kültürel Faaliyetlerde Erişilebilirlik (Mavi Bayrak) ve 52 adet Engelsiz Program Nişanı almaya hak kazanmıştır.

2024 ve 2025 yıllarında YÖK Engelsiz Üniversite Ödüllerinde Üniversite, Engelsiz Program Nişanı kategorisinde Türkiye ikincisi, Bayrak ödülleri ise Türkiye üçüncüsü olmuştur.

Yıllara göre Engelsiz Üniversite Ödülleri Almaya Hak Kazanan Akademik ve İdari Birimlerimizin verilerine aşağıda yer verilmiştir.

YÖK ENGELSİZ ÜNİVERSİTE ÖDÜLLERİ							
KATEGORİ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	TOPLAM
Fakülte Mekanda Erişim (Turuncu Bayrak)	2	1	5	13	5		26
Fakülte Eğitimde Erişim (Yeşil Bayrak)	1	1	4	5	2	2	15
Fakülte Sosyo-Kültürel Faaliyetlerde Erişim (Mavi Bayrak)			2	2	2	7	11
Kampüs Sosyo-Kültürel Faaliyetlerde Erişim (Mavi Bayrak)						1	1
Engelsiz Program Nişanı	3		7	9	8	25	52
TOPLAM	6	2	18	29	17	35	107

Aile Ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Ödül ve Belgeleri

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Erişilebilirlik Belgesi

Dokuz Eylül Üniversitesi Sabancı Kültür Merkezi ve Prof. Dr. Fuat Sezgin Merkez Kütüphanesi, Valilikler bünyesinde kurulan İzmir İl Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonu'nun değerlendirmeleri sonucunda Erişilebilirlik Belgesi almaya hak kazanmıştır.

Türkiye Erişilebilirlik Ödülleri

Dokuz Eylül Üniversitesi, 2020 Erişilebilirlik Yılında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından düzenlenen Türkiye 2020 Erişilebilirlik Ödülleri kapsamında Erişilebilir Üniversiteler kategorisinde ikinciliğe hak kazanmıştır.

2. Üniversitede engelli bireylere yönelik koordinasyon hangi birimler aracılığıyla yürütülmektedir? Bu birimlerin personel kapasitesi nedir?

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ve 20 Haziran 2006 tarih ve 26204 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği" uyarınca Dokuz Eylül Üniversitesi, 18.03.2009 tarihli 0419 sayılı Senato Kararı ile Dokuz Eylül Üniversitesi "Engelli Öğrenci Birimi"ni kurmuştur.

Dokuz Eylül Üniversitesi birimleri arasında erişilebilirlik faaliyetlerinin koordinasyon içinde gerçekleştirilmesi amacıyla 05.08.2009 tarih ve 1033 sayılı yazı ile tüm akademik ve idari birimlerin temsilcileri görevlendirilerek, "Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğü" kurulmuştur.

Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nin 12. maddesinde belirtilen görevleri yerine getirmek üzere 2009 yılından bu yana çalışmalarını sürdüren Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğü, engeli bulunan öğrencilerin akademik, sosyal, idari, fiziki ve barınma ihtiyaçlarını tespit etmek, planlamak, uygulamak, geliştirmek ve yapılan çalışmaların sonuçlarını değerlendirmek amacıyla ilgili taraflar arasında iş birliği ve koordinasyon sağlamaktadır.

Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğü Organizasyon Yapısı

Sorumlu Rektör Yardımcısı,
Koordinatör,
Koordinatör Yardımcıları 2 kişi,
İdari Personel 3 kişi

Akademik Danışman Desteği

Sorunların ve ihtiyaçların yerinde tespiti ve akademik birimlerde koordinasyonu sağlamak amacıyla tüm Enstitü, Fakülte ve Yüksekokulların bünyesinde en az bir "Engelli Öğrenci Akademik ve İdari Danışmanı" ile "Öğrenci İşlerinden Sorumlu Dekan/Müdür Yardımcıları" görev yapmaktadır.

<https://engelsiz.deu.edu.tr/akademik-ve-idari-danisman-listesi/>

AKADEMİK VE İDARİ DANIŞMAN SAYILARI	BİRİM (Kişi)
Engelli Öğrenci Akademik Danışmanı	63
Engelli Öğrenci İdari Danışmanı	36

3. 2020-2026 yılları arasında Dokuz Eylül Üniversitesi'nin Tınaztepe, Buca, Alsancak, İnciraltı ve diğer yerleşkelerinde yapılan erişilebilirlik düzenlemeleri nelerdir?

Dokuz Eylül Üniversitesi yerleşkelerindeki eğitim, hizmet ve sosyal merkez binaları ile açık alanlar "Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği" eşliğinde incelenerek, TS standartlarına uygun hale getirilmesi için tespit çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda tüm yerleşkelerimizde 1 Eylül 2020 tarihli ve 2020/3 sayılı Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formları Hakkında Genelge'de belirtilen bina ve açık alan, toplu taşıma izleme ve denetleme formlarına uygun şekilde hissedilebilir yüzey, rampa, erişilebilir asansör, merdiven asansörü, erişilebilir tuvalet, erişilebilir otopark, işaretleyiciler vb. yapım, onarım çalışmaları tamamlanmıştır.

BİRİMLER	RAMPA SAYISI	ASANSÖR SAYISI	ÖZEL TUVALET SAYISI	UYGUN KAPI VE GİRİŞLERİ	TEKERLEKLİ SANDALYE	ENGELLİLERE UYGUN OTOYOL
Tıp Fakültesi	11	2	14	14	-	2
Hemşirelik Fakültesi	1	1	1	2	1	1
Buca Eğitim Fakültesi	3	1	2	8	-	-
Fen Fakültesi	8	3	4	8	1	2
Güzel Sanatlar Fakültesi	3	1	2	1	-	3
Hukuk Fakültesi	3	4	2	13	-	1
Edebiyat Fakültesi	8	3	5	8	1	2
İlahiyat Fakültesi	3	2	1	1	-	-
Denizcilik Fakültesi	1	1	1	1	-	1
İşletme Fakültesi	1	1	1	1	1	1
İktisadi ve İdari Bilimler Fak.	6	4	4	1	-	-
Mühendislik Fakültesi	6	10	19	1	4	-
Mimarlık Fakültesi	3	1	2	-	-	1
Necat Hepkon Spor Bilimleri Fakültesi	1	-	-	-	-	-
Turizm Fakültesi	1	1	2	1	-	-
Spor Bilimleri Fakültesi	2	1	-	1	-	-
Fizik Tedavi ve Reh. Fakültesi	2	1	-	-	3	1
Fakülteler Toplamı	63	37	62	77	12	17
Torbalı Meslek Yüksekokulu	2	1	1	-	-	-
Bergama Meslek Yüksekokulu	1	1	-	-	-	-
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	2	1	-	3	-	1
İzmir Meslek Yüksekokulu	1	2	1	-	-	-
Efes Meslek Yüksekokulu	1	1	5	-	1	-
Meslek Yüksekokulları Toplamı	7	6	7	3	1	1
Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	1	1	1	-	-	-
Yabancı Diller Yüksekokulu	1	-	-	1	-	-
Yüksekokullar Toplamı	2	1	1	1	-	-
Güzel Sanatlar Enstitüsü	3	1	-	-	-	1
Sosyal Bilimler Enstitüsü	1	1	1	-	-	1
Atatürk İlk. ve İnk. Enst.	-	-	1	-	-	1
Fen Bilimleri Enstitüsü	1	1	1	1	-	-
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	-	-	-	-	-	-
Deniz Bilimleri ve Tekn. Enst.	4	-	2	1	-	-
Din Bilimleri Araştırma Enst.	-	-	-	-	-	-
Biyotıp ve Genomik Enst.	1	-	-	-	-	-
Onkoloji Enstitüsü	1	1	-	-	-	-
Enstitüler Toplamı	11	4	5	2	-	3
Değer Konservatuarı	2	1	1	-	-	1
Merkez Kütüphane	1	-	1	1	-	1
DEÜZEM	1	-	1	1	-	1
Sabancı Kültür Sarayı	1	3	1	1	-	1
Rektörlük	5	1	2	2	-	-
Diğer Birim ve Merkezler Toplamı	10	5	6	5	-	4
GENEL TOPLAM	93	53	81	88	13	25

Mekansal Erişilebilirlik Sistemleri

İndüksiyon Döngü Sistemi Desteği

Öğrencilerimizin eğitsel ve kültürel faaliyetlere erişilebilirliğini sağlamak amacıyla Üniversite bünyesinde faaliyet gösteren Sabancı Kültür Sarayı Hasan Tahsin Salonu'nun 518 koltuğunun tamamında kullanılabilir özellikte İndüksiyon Döngü Sistemi kurulmuştur.

- Dokuz Eylül Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (DEUZEM)
- Buca Eğitim Fakültesi Fen Bilimleri Binası,
- Çok Amaçlı Aktivite Merkezi (ÇAM)
- Prof. Dr. Fuat Sezgin Merkez Kütüphanesi

Banko tipi, salon tipi ve portatif salon tipi olmak üzere 17 adet "indüksiyon döngü sistemi" bulunmaktadır.

Sesli Yönlendirme Sistemi Desteği

Görme engeli bulunan öğrencilerin mekansal erişilebilirliğini desteklemek amacıyla sesli yönlendirme sistemleri kurulmuştur. Acil çıkış yönlendirme sistemleri ile güvenli alanların oluşturulması sağlanmıştır. 23 adet sesli yönlendirme sistemi kullanıma sunulmuştur.

- Dokuz Eylül Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (DEUZEM),
- Çok Amaçlı Aktivite Merkezi (ÇAM),
- Buca Eğitim Fakültesi Fen Bilimleri Binası,
- Prof. Dr. Fuat Sezgin Merkez Kütüphanesi

4. Engelli öğrencilerin sınav, ders materyali, laboratuvar, staj, uygulamalı eğitim ve uzaktan eğitim süreçlerine erişimi için hangi akademik uyarlamalar yapılmıştır?

Dokuz Eylül Üniversitesi, engeli bulunan öğrenciler, öğretim elemanları ve personele eşit erişim hakkı ve destek verebilmek için olanaklar yaratmak ve üniversitede engellilik alanında farkındalığı artırmak için gerekli tüm çalışmaları yapmaktadır.

Dokuz Eylül Üniversitesine kayıtlı engeli bulunan öğrencilerin öğrenim süreçleri boyunca yararlanabilecekleri destek mekanizmaları oluşturulmuştur. Bu mekanizmalar, öğrencilerimizin gereksinimleri ve bu gereksinimlerin çeşitliliği dikkate alınarak, sürdürülebilir bir erişilebilirlik ekosistemi gözetilerek planlanmıştır.

Erişilebilir Materyal Hizmetleri

Dokuz Eylül Üniversitesi, erişilebilir ve kapsayıcı bilgi kaynaklarının geliştirilmesini temin etmek üzere Prof. Dr. Fuat Sezgin Merkez Kütüphanesi'nde, basılı kaynak ve elektronik yayınların, görme engeli bulunan öğrenciler için erişilebilir formatlara dönüştürülmesini sağlamaktadır. Öğrencilerin ders materyallerine erişimini kolaylaştırmak amacıyla erişilebilir başvuru formları hazırlanmıştır.

Erişilebilir Materyal Talep Formu

<https://kutuphane.deu.edu.tr/tr/erisilebilir-materyal-talep-formu/>

Sesli Kitap Arşivi

<https://kutuphane.deu.edu.tr/tr/gorme-engelliler-birimi/>

Gönüllü Okuyuculuk

<https://kutuphane.deu.edu.tr/tr/kitabimin-sesi-ol-evinizden-sesli-kitap-okuyarak-gorme-engelli-kullanicilarimiza-destek-olun/>

Akademik Uyarlama Hizmeti Başvuruları (yıllara göre)

2021-2022 Öğretim Yılı Başvuru Sayısı: 33 Adet

2022-2023 Öğretim Yılı Başvuru Sayısı: 43 Adet

2023-2024 Öğretim Yılı Başvuru Sayısı: 58 Adet

2024-2025 Öğretim Yılı Başvuru Sayısı: 70 Adet

2025-2026 (Bahar) Öğretim Yılı Başvuru Sayısı: 52 Adet

Ders uyarlamasına ilişkin başlıca uygulamalar şunlardır:

- Sınıf içi çalışmalarda/etkinliklerde ek süre
- Ses kaydı alma
- Ders materyallerinin erişiminin sağlanması
- Dersler sırasında not tutucu desteği (gönüllü akran desteği)
- Ders sırasında dizüstü bilgisayar kullanmaya izin verilmesi
- Öğrencinin ders sırasında daha sık mola vermesine imkan sağlanması
- Basılı ya da elektronik ders materyallerinde yazı puntosunu büyütme
- Yüksekliği ayarlanabilen masa/sandalye temin edilmesi

Sınav uyarlamasına ilişkin başlıca uygulamalar şunlardır:

- Ek süre (Sınav süresinin en az 1/3'ü oranında)
- Dikkati dağıtmayacak şekilde yapılandırılmış ayrı bir ortamda sınav yapılması
- Dilbilgisi veya yazım kuralları açısından esneklik
- Basılı/elektronik sınav kağıtlarında yazı puntosunu büyütme
- Okuyucu desteği
- Yazıcı desteği
- Yüksekliği ayarlanabilen masa/sandalye
- Yazılı sınav ve test sınavlarının bilgisayar aracılığıyla yapılması

Engeli bulunan öğrencilerin ders ortamlarına erişimini sağlayan mekânsal düzenlemeler ve derslerin erişilebilirliğine ilişkin bireysel uyarlamalar yapılmaktadır.

Tekerlekli sandalye kullanan öğrenciler için kampüs girişinden itibaren dersliklere, konferans salonlarına, laboratuvarlara ve atölyelere erişim koşulları denetlenmektedir. Tüm ders ortamlarında uygun geçiş, katlara erişim ve manevra alanı sağlanmaktadır. Tekerlekli sandalye kullanımında sıranın oturma alanı çıkarılmakta veya özel ölçülerde sıraya gereksinim duyulması halinde yüksekliği ayarlanabilir masa temin edilmektedir. Laboratuvarlarda ekipmanlara erişim sağlamaya yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Görme engeli bulunan öğrenciler için ders ortamlarının erişilebilirliği kampüs girişinden itibaren denetlenmektedir. Hissedilebilir yüzey uygulamaları, Braille alfabe bilgilendirme tabelaları, ihtiyaç duyulması halinde Grafik Kabartma Cihazı ile dokunsal ders materyalleri sunulmaktadır. Ders anlatımı sırasında tahtaya yazılanlar veya slaytlarda yer alan görsel içerikler betimlenmektedir. Braille alfabe ders materyalleri, ders öncesi verilen ders notları ile ders ortamı desteklenmektedir. Görme engeli bulunan öğrencilerin ders esnasında not tutabilmeleri için Braille alfabe not alma ve notların okunmasını sağlayan Braille ekranlı özel klavyeler verilmektedir. Ders esnasında dersin ses kaydını almak isteyen öğrenciler için profesyonel ses kayıt cihazı temin edilmektedir. Az gören öğrencilerin ön sıraya oturtulması sağlanmaktadır.

İşitme engeli bulunan öğrencilere ders anlatımının metinsel dökümleri verilebilmektedir. Öğretim elemanlarının dersi öğrenciye dönük anlatması sağlanarak dudak okuyan öğrencilerin derse etkin katılımı desteklenmektedir. Dönem başında ders notlarına erişimleri sağlanmaktadır. Tam işitme kaybı olan öğrencilerin öğrenme süreçlerini kolaylaştırmak için sade anlaşılır ders kaynakları verilmektedir. İşitme cihazı kullanan öğrencilerin işitme kalitesini arttırmak için olanaklar dahilinde portatif indüksiyon döngü sistemi ders esnasında öğrencilerin kullanımına sunulmaktadır.

Otizm spektrum bozuklukları, öğrenme güçlüğü, duygusal/davranışsal bozukluklar vb. yaygın engel gruplarına yönelik bireysel gereksinimleri doğrultusunda ders uyarlaması yapılmaktadır. Ders kaynakları ders öncesi verilerek dersi takip edebilmelerine olanak tanınmaktadır. Otizm spektrum

bozukluğu, Asperger sendromu, öğrenme güçlüğü bulunan öğrenciler için okuma yükünü azaltılması, sade, anlaşılır ders kaynaklarının verilmesi, ders esnasında öğrencilerin mola vermesine imkan tanınması, uğultu, yüksek ses, ortam ısı vb. çevresel uyaranların kontrol altına alınması, derslerin tekrarının sağlanması, olumlu geri bildirimlerle öğrencilerin motivasyonunun artırılması ve grup çalışmalarına dahil edilmeleri sağlanmaktadır.

Kronik hastalıkları bulunan öğrencilerin bireysel gereksinimleri ve talepleri doğrultusunda akademik uyarlama desteği verilmektedir. İhtiyaç duyulması halinde ders esnasında ilaçlarını kullanmalarına, derslerde ara vermelerine imkan tanınmaktadır. Ders takibi yapamayan öğrenciler için ders notlarının verilmesi, ders tekrarı yapılması sağlanmaktadır. Öğretim elemanları, ders esnasında oluşabilecek sağlık durumları hakkında bilgilendirilmektedir.

Uzaktan Eğitim Faaliyetleri

Dokuz Eylül Üniversitesi Covid-19 küresel salgını sürecinde dezavantajlı grupların uzaktan eğitim sisteminde karşılaşılabilecekleri erişilebilirlik sorunları ve olumsuz etkilenme durumları dikkate alınarak, küresel salgın öncesi ders, sınav ve ödev uygulamalarında uyarlama talebinde bulunan engeli bulunan öğrencilere sunulan hizmetlerin sürekliliğini sağlamak amacıyla, uzaktan eğitim sisteminin sunduğu olanaklar, sınırlılıklar ve farklılıklar doğrultusunda hizmet destek taleplerine ilişkin tespit çalışmaları başlatılmıştır.

Uzaktan eğitimde erişilebilirlik düzenlemelerinin kapsamı genişletilerek, küresel salgın dönemi öncesi erişilebilirlik ve uyarlama ihtiyacı olmayan öğrencilerin, uzaktan eğitim sürecinden etkilenme düzeyleri incelenerek, gerekli tedbirlerin alınması hedeflenmiştir. Bu kapsamda, "Uzaktan Eğitim Destek Talep Formu" oluşturularak bireysel ihtiyaçları belirlemeye yönelik bir tarama çalışması planlanmıştır.

Bu kapsamda tüm akademik birimlerde görevlendirilmiş olan Engelli Öğrenci Akademik Danışmanları aracılığıyla kayıt dönemi anketlerinde erişilebilirlik hizmetlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan öğrencilere ulaşılmış, telefonla bireysel görüşmeler gerçekleştirilmiş olup "Uzaktan Eğitim Destek Talep Formu" aracılığıyla öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde ve/veya genel olarak destek talep durumları değerlendirilmiş, destek talebinde bulunulan derslere ilişkin ihtiyaçlar öğrenci ve ders bazında belirlenmiştir.

Uzaktan eğitimde kullanılan dijital platformun özel gereksinimli öğrenciler açısından erişilebilirlik olanakları incelenerek potansiyel ihtiyaçlar tespit edilmiştir. Görme yetersizliği olan öğrencilerin ekran okuyucu yazılımları ile sisteme dâhil olmaları ve dijital platform uygulamasına giriş yapabilme olanakları öğrenciler ile birebir görüşme yapılmak suretiyle incelenmiştir.

Engeli bulunan öğrencilerin derslere erişim, derslerin erişilebilirliği ve ödev/sınav süreçlerinde karşılaşılabilecekleri sorunlar ve yapılması gereken genel uyarlamalar tespit edilmiş, ayrıca uzaktan eğitim kapsamında ders ve ödev süreçlerinde kullanılmak üzere talepte bulunan öğrencilere Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğü ve öğrencilerin kayıtlı bulunduğu akademik birimler koordinasyonunda donanım ve yazılım desteği sağlanmıştır.

Uzaktan eğitim sürecinden en fazla etkilenen engel türleri dikkate alınarak,

- görme engeli olan öğrencilere ders notlarının erişilebilir formatlarda ulaştırılması, ders anlatımında kullanılan görsel öğelerin betimlemesinin yapılması,
- işitme engeli olan öğrencilere detaylı ders notlarının önceden verilmesi, dersin slayt eşliğinde anlatılması ve video kullanımında altyazılı videoların tercih edilmesi ya da alt yazı oluşturulması,
- öğrenme güçlüğü, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, otizm spektrum bozukluğu, disleksi tanılı engel türlerinde dersin takibini kolaylaştırmak için sade bir dille yazılmış ders notlarının önceden verilmesi, ders videolarının tekrar izlenmesine olanak sağlanması konularında çevrimiçi derslerde gerçekleştirilmesi gereken genel düzenlemeler belirlenmiştir.

Dokuz Eylül Üniversitesi sağlıklı, etkili ve erişilebilir bir uzaktan öğretim sürecinin hayata geçirilmesi amacıyla, öğrenciler ve öğretim elemanlarına yönelik başvuru kaynağı niteliğinde iki rehber doküman hazırlanmıştır:

Dokuz Eylül Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (DEUZEM), koordinasyonunda hazırlanan “onlineDEU Öğretim Elemanı Kılavuzu” başlıklı rehber dokümanda, farklı engel türlerine göre uyarlama esaslarını içeren “Özel Gerekli Öğrenciler için Erişilebilirlik Uygulamaları”na yer verilmiştir (onlineDEU Öğretim Elemanı Kılavuzu,

<https://deuzem.deu.edu.tr/ogretimelemanikilavuzu/#p=1>)

Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından öğrencilere yönelik olarak hazırlanan “Uzaktan Öğreniyorum” başlıklı rehber dokümanda, engeli bulunan öğrencilerin uzaktan eğitim sürecine ilişkin akademik uyarlama taleplerine yönelik bilgilendirmeler yer almaktadır (onlineDEU Öğrenci El Rehberi,

<https://deuzem.deu.edu.tr/uzaktanogreniyorum/#p=1>)

5. 2020-2026 döneminde üniversitede öğrenim gören engelli öğrenci sayısı engel grupları, fakülte, yüksekokul, enstitü ve yıllara göre nedir?

2020-2026 Yılları Arasında Yıllara Göre Öğrenci Sayıları ve Akademik Birimlerdeki Dağılımları

AKADEMİK BİRİM	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	TOPLAM
Adalet Meslek Yüksekokulu	-	-	-	1	1	-	-	2
Buca Eğitim Fakültesi	7	25	22	19	21	15	4	113
Devlet Konservatuarı	-	-	-	2	-	1	1	4
Edebiyat Fakültesi	1	-	2	3	2	10	4	22
Efes Meslek Yüksekokulu	-	-	-	1	-	-	-	1
Fen Fakültesi	-	-	-	2	1	-	-	3
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi	-	-	1	1	-	-	-	2
Güzel Sanatlar Fakültesi	-	4	7	5	18	17	9	60
Hemşirelik Fakültesi	-	-	-	-	-	-	1	1
Hukuk Fakültesi	-	2	1	1	2	-	-	6
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	3	1	-	2	6	11	1	24
İlahiyat Fakültesi	4	-	-	1	-	2	1	8
İşletme Fakültesi	-	-	-	-	1	1	-	2
İzmir Meslek Yüksekokulu	2	-	1	1	-	1	-	5
Mimarlık Fakültesi	-	-	-	4	-	-	-	4
Mühendislik Fakültesi	4	-	2	2	4	2	-	14
Necat Hepkon Spor Bilimleri Fakültesi	-	-	-	3	5	8	1	17
Reha Midilli Foça Turizm Fakültesi	1	-	-	2	-	-	-	3
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	-	-	1	-	2	-	-	3
Tıp Fakültesi	-	-	1	-	-	2	-	3
Veteriner Fakültesi	-	1	1	1	2	1	-	6
Yabancı Diller Yüksekokulu	1	1	1	1	-	-	-	4
GENEL TOPLAM	23	34	40	52	65	71	22	307

2020-2026 Yılları Arasında Engel Türü Sayıları ve Akademik Birimlerdeki Dağılımları

AKADEMİK BİRİM	Kas ve İskelet Sistemi	Görme Engeli	İşitme Engeli	Dil ve Konuşma Bozuklukları	DEHB	Otizm Spektrum Bozuklukları	Asperger Sendromu	Dileksi	Zihinsel Yetersizlik	Diğer	TOPLAM ENGEL TÜRÜ
Adalet Meslek Yüksekokulu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Buca Eğitim Fakültesi	17	89	4	2	6	4	1	1	2	4	130
Devlet Konservatuarı	-	-	-	-	1	2	-	-	1	-	4
Edebiyat Fakültesi	1	21	-	-	-	-	-	-	-	-	23
Efes Meslek Yüksekokulu	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	3
Fen Fakültesi	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Güzel Sanatlar Fakültesi	5	12	8	1	17	7	-	-	-	26	95
Hemşirelik Fakültesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Hukuk Fakültesi	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	6
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	2	16	-	-	3	1	-	-	-	3	26
İlahiyat Fakültesi	-	5	2	-	-	-	-	1	-	2	10
İşletme Fakültesi	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
İzmir Meslek Yüksekokulu	3	2	-	1	-	-	-	1	1	3	11
Mimarlık Fakültesi	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4
Mühendislik Fakültesi	4	6	-	4	-	-	-	-	2	8	24
Necat Hepkon Spor Bilimleri Fakültesi	7	3	-	-	-	4	2	-	1	2	19
Reha Midilli Foça Turizm Fakültesi	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	4
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	5
Tıp Fakültesi	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	3
Veteriner Fakültesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Yabancı Diller Yüksekokulu	1	2	1	-	-	-	-	-	-	2	6
GENEL TOPLAM	50	167	16	9	35	19	4	22	9	58	389

6. Üniversitede görev yapan engelli akademik ve idari personel sayısı kaçtır? (Personel Dairesi)

7. Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi ve sağlık alanındaki birimleri tarafından engelli bireylerin sağlık, rehabilitasyon, psikososyal destek ve bağımsız yaşam becerilerine yönelik hangi çalışmalar yürütülmüştür? (Hastane ve MEDİKO)

8. Üniversitenin farklı ilçelere yayılan kampüslerinde engelli bireylerin ulaşım ve kampüs içi hareketlilik sorunlarına ilişkin özel bir erişilebilir ulaşım planı var mıdır?

Dokuz Eylül Üniversitesi kampüslerinde kampüs içi ulaşım gereksinimi incelenmiştir. Dokuz Eylül Üniversitesi Merkez Kampüsünde erişilebilir ulaşım ihtiyacı tespit edilmiştir.

Dokuz Eylül Üniversitesi Merkez Kampüsü'nde, kampüs içi ulaşım hizmetlerine ilişkin olarak 8 ring aracı hizmet vermekte olup bu araçların ikisi erişilebilir özelliktedir. Ring sefer programı, engelli bulunan öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda yaz ve kış takviminde güncellenerek planlanmaktadır.

<https://sks.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2022/09/Tinaztepe-otobus-hareket-saatleri-1.pdf>

9. Dokuz Eylül Üniversitesi ile İzmir İl Millî Eğitim Müdürlüğü arasında özel eğitim, kapsayıcı eğitim ve yükseköğretime geçiş süreçleri bakımından hangi iş birlikleri yapılmıştır? (Buca Eğitim Fakültesi)

10. Üniversite tarafından engelli bireylerin istihdamı için kariyer merkezi, staj programları, işveren görüşmeleri, mezun izleme ve mesleki eğitim çalışmaları yürütülmüş müdür? (Kariyer Planlama ve Mezunlarla İlişkiler Koordinatörlüğü)

11. 2020-2026 döneminde engelli bireyler odağında yürütülen ulusal ve uluslararası projelerin konuları, bütçeleri ve çıktıları nelerdir? (BAP)

12. Üniversitenin dijital platformları engelli bireylerin kullanımına uygun hale getirilmiş midir?

Dokuz Eylül Üniversitesinin kurumsal web sayfalarının WCAG 2.2 Seviye AA erişilebilirlik uyumu çalışmaları başlatılmıştır.

Fakülte, enstitü, meslek yüksekokulu, yüksekokul ve koordinatörlük web sayfaları ile üniversite ana sayfası dâhil olmak üzere toplam 53 kurumsal web sayfasının WCAG 2.2 Seviye AA erişilebilirlik ölçütlerine uyumu sağlanmıştır.

Erişilebilirlik Uyumu Sağlanan Akademik ve İdari Birim Sayıları

- Fakülte: 18 adet
- Enstitü: 10 adet
- Meslek yüksekokulu: 7 adet
- Yüksekokul: 3 adet
- Koordinatörlük: 14 adet
- Üniversite ana sayfası: 1 adet

Uyum Durumu

Web içeriği Erişilebilirlik Kılavuzları (WCAG), engelli bulunan bireyler için erişilebilirliği iyileştirmek üzere tasarımcılar ve geliştiriciler için gereksinimleri tanımlar. Üç uyum seviyesi tanımlar: Seviye A, Seviye AA ve Seviye AAA. Dokuz Eylül Üniversitesi, WCAG 2.2 seviye AA ile kısmen uyumludur. Kısmen uyumlu, içeriğin bazı bölümlerinin erişilebilirlik standardına tam olarak uymadığı anlamına gelir.

WCAG 2.2 İyileştirmeleri

Odaklanma Gizli Değil (Minimum): Odaklanmış elementler diğer içerikler tarafından tamamen gizlenmez

Sürükleme Hareketleri: Sürükleme kullanan tüm işlevler, sürükleme yapmadan tek bir işaretçi ile gerçekleştirilebilir

Hedef Boyutu (Minimum): Etkileşimli elementler daha kolay etkileşim için yeterli hedef boyutlarına sahiptir

Erişilebilir Kimlik Doğrulama: Kimlik doğrulama süreçleri yalnızca bilişsel fonksiyon testlerine dayanmaz

Uygulanan Erişilebilirlik Özellikleri

- Kontrast modları (yüksek kontrast, negatif kontrast, açık/koyu arka plan)
- Gri tonlama modu
- Metin boyutu ayarlama
- Atkinson Hyperlegible okuma fontu
- OpenDyslexic disleksi dostu font
- Bağlantıların altı çizili gösterimi
- Resimleri gizleme seçeneği
- Okuma kılavuzu
- Odaklanma çerçevesi vurgulama
- Satır yüksekliği ayarlama
- Metin hizalama seçenekleri

- Atla bağlantıları (içeriğe ve navigasyona hızlı erişim)
- Navigasyon menülerinden başlık özelliklerini kaldırma
- Sayfa listelerinden başlık özelliklerini kaldırma
- Site dili ve metin yönü tanımlama
- Bağlantılardan hedef (blank) özelliğini kaldırma
- Boş arama uyarısı gösterme
- Odaklanabilir elementlerden tabindex kaldırma
- Resimlerden başlık özelliklerini kaldırma

Sınırlamalar ve Alternatifler

Web siteleri için bilinen sınırlamalar:

Üçüncü taraf içeriği: Sosyal medya içeriği, haritalar veya videolar gibi üçüncü taraf içeriğinin erişilebilirliğini kontrol etmiyoruz. Seçtiğimiz üçüncü taraf sağlayıcıların erişilebilirlik standartlarını desteklemesini sağlamaya çalışıyoruz.

13. ÇİMER veya üniversite başvuru kanalları üzerinden engelli bireylerle ilgili kaç başvuru alınmıştır? (Bilgi Edinme Birimi)

14. Dokuz Eylül Üniversitesi özelinde tespit edilen başlıca erişilebilirlik, eğitim, ulaşım, barınma ve sosyal katılım sorunları nelerdir?

Mevcut değerlendirmeler çerçevesinde Dokuz Eylül Üniversitesi'nin kurumsal web sayfalarının WCAG 2.2 Seviye AA erişilebilirlik ölçütlerine uyumuna yönelik eksiklikler tespit edilmiştir. Teknik incelemeler ve kullanıcı deneyimlerine dayalı geri bildirimler doğrultusunda iyileştirme çalışmaları planlanmıştır.

Engeli bulunan öğrencilerin ders materyallerine erişim durumu incelenmiş; erişilebilir formatlarda ders kaynaklarına öğretim yılının başında ve zamanında erişimleri konusunda eksiklikler tespit edilmiştir. Ders kaynaklarının erişilebilir formatlara dönüştürülmesi ve önceden hazır bulundurulması amacıyla akademik birimlerden derslerde kullanılacak ders kitaplarına ilişkin liste talep edilmiştir.

Bununla birlikte mekânsal erişilebilirlik, kampüs içi ulaşım, barınma olanakları, engeli bulunan öğrencilerin derslere, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılımının artırılması ve bu alanların sürekli iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.

15. Bu sorunların çözümü için 2026 ve sonrası için özel bir yatırım, strateji veya eylem planı bulunmakta mıdır?

Dokuz Eylül Üniversitesi'nin kurumsal web sayfalarının WCAG 2.2 Seviye AA erişilebilirlik uyumu, Üniversite teknik birimleri ve akademik kadrosu ile tam olarak sağlamaya yönelik faaliyetlerini sürdürmektedir.

Dokuz Eylül Üniversitesi Prof. Dr. Fuat Sezgin Merkez Kütüphanesi bünyesinde kurulan Okuma Ünitesi ve Seslendirme Ünitelerinde profesyonel donanım ve yazılım imkanları ile ders materyallerinin erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik çalışma başlatılmıştır.

Üniversite Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığının koordinasyonu ve akademik birimlerin katılımıyla kampüslerde düzenli mekânsal erişilebilirlik denetimlerinin gerçekleştirilmesi; belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda TS standartlarına uygun mekânsal düzenlemelerin yapılması planlanmaktadır.

HİZMETE ÖZEL

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

ACELE

31.08.2026

Sayı : E-55704116-903.99-1959316

Konu : Soru Önergeleri-7/47767

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİNE

İlgi : 25.08.2026 tarihli ve E-87347630-610-1951974 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 20.08.2026 tarihli ve E-57802651-610-57736 sayılı yazısında bahsi geçen soru önergesinde birimimize ilişkin hususlar ile ilgili olarak ;

Soru 6) Üniversitede görev yapan engelli akademik ve idari personel sayısı kaçtır?

Cevap : Üniversitemizde görev yapan engelli idari personel sayısı 170'tir.

Bulgilerini ve gereğini arz ederim.

Gülizar İjlal KOLCUBAŞI
Daire Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 183A7964-0383-4B39-B79A-744572B0BADD Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eylul-universitesi-ebys>

Adres: Kültür Mahallesi, Cumhuriyet Blv No:144, 35220 Konak/İzmir

Tel: 0(232) 412 11 01

Faks: 0(232) 421 63 35

KEP Adresi : dokuzeyluluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Gizem
DANIŞMEND

Şef

Telefon No: (232) 412 11 43

HİZMETE ÖZEL

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Uygulama ve Araştırma Hastanesi Başhekimliği

ACELE

02.09.2026

Sayı : E-14585038-610-1962971

Konu : Soru Önergeleri-7/47767

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİNE

İlgi : 31.08.2026 tarihli ve E-87347630-610-1959442 sayılı yazınız.

İlgi sayılı yazı ekinde yer alan 7/47767 esas numaralı yazılı soru önergesinin 7'nci maddesinde belirtilen hususlara ilişkin olarak; Sağlık Kurumumuzda erişilebilir hastane standartları kapsamında belirli uygulamalar hayata geçirilmiş ve mevcut eksikliklerin giderilmesine yönelik mevzuata uygun planlamalar gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda;

- Engelli personeller ve hastalar için otopark yapılmıştır.
- Hastane bahçesinde ve genel alanlarda hissedilebilir yüzeyler oluşturulmuş olup; eksik alanlar için planlamalar yapılmıştır.
- Danışma bankalarına engelli danışma alanları düzenlenmiştir.
- İşitme engelli hastalarla iletişim sağlayan personeller belirlenerek tüm hastane çalışanları ile paylaşılmıştır.
- Hastanede engelli tuvaletleri mevzuata uygun olarak yenilenmeye başlanmış ve eksiklikler için planlama yapılmıştır.
- Hastane asansörlerine uyarıcı ses sistemleri düzenlenmiştir.
- Hastane bina girişlerindeki rampa eğimleri ile bu rampalarda olması gerekli küpeşteler mevzuata uygun olarak yapılandırılmıştır.

Bahsi geçen uygulamalar dışında standartların karşılanmasına yönelik fizibilite yapılmış olup; aşağıda belirtilen hizmet ve alanlara yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

- Danışma bankosunda çalışır durumda indüksiyon döngü sistemi kurulması
- Hastane merdivenlerinde eksik olan kaydırmaz bantların tedarik edilmesi
- Duvara yatay monte edilmiş ve Braille alfabesi ile yazılmayan tüm işaretler (asansör, yönlendirme, bilgilendirme vb.) için yapılandırma çalışmaları
- Acil çıkışlar için sesli ve ışıklı cihaz sistemlerinin kurulumu
- Hastane bina girişleri için ayaklı Braille yerleşim planı tabelası oluşturulması

Gereğini ve bilgilerinizi arz ederim.

Prof. Dr. Emel ÇALIKOĞLU
Başhekim

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-38434667-610-1964966

03.09.2026

Konu : Soru Önergeleri-7/47767

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİNE

İlgi : 02.09.2026 tarihli ve E-87347630-610-1961771 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde yer alan Uşak Milletvekili Op. Dr. Ali KARAOBA tarafından verilen 7/47767 esas numaralı yazılı soru önergesindeki 9'uncu soru ile ilgili Birimimizde bulunan iş birliği protokollerine ilişkin bilgileri içeren liste Ek'te yer almaktadır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Onur YILMAZ
Genel Sekreter V.

Ek: Liste (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1DB02236-CB7A-4F92-97E2-1EB7583F2597

Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eylul-universitesi-ebys>

Adres: Kültür Mahallesi, Cumhuriyet Blv No:144, 35220 Konak/İzmir

KEP Adresi : dokuzeyluluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ayla ÇETİN

Şube Müdürü

Telefon No: (232) 412 10 08-
21008

1	DEÜ-İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü Arasında Okullarda Eğitim Seminerleri ve Proje Çalışmaları Düzenlenmesine İlişkin İşbirliği Protokolü	1) Üniversitemizin alanında uzman akademik, idari personellerinin katılımı ile İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün öğrencilerine yönelik sağlıklı beslenme, sağlıklı yaşam ve spor, hijyen, nöroloji ve nöroteknoloji, öğrenmenin biyokimyasal mekanizması, yapay zeka, fiziksel aktivite, bağışıklık, evde sık karşılaşılan zehirlenmelere yaklaşım, doğru postür (duruş) ve ergonomi, iklim değişikliği, karbon ayak izi, ilk yardım eğitimi, obezite, diyabet farkındalığı gibi konularda eğitim seminerleri düzenlenmesi 2) Sağlık alanında TÜBİTAK bilim söyleşileri, Üniversite Tıp Fakültesi öğrencileri ile özel çalışma modülleri kapsamında araştırma ve sosyal sorumluluk projeleri, sağlık taramaları gibi proje bazlı çalışmalar ile öğrencilerin sağlık alanında aktif rol alacakları proje faaliyetlerinin düzenlenmesi 3) Üniversite Tıp Fakültesi tarafından sağlık konularında öğrenciler ve öğretmenler için broşür, kitapçık gibi fiziki video gibi dijital kaynakların hazırlanması ve dijital kaynakların okullarda kullanabilmeye ilişkin.	Devam Ediyor
---	---	--	--------------

2	DEÜ-İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü Arasında Yapılan Eğitimde İş Birliği Protokolü	MEE'ye bağlı resmi okullarda yatılılık, bursluluk, sosyal yardımlar ve okul pansiyonları yönetmeliğinin 35/2 maddesinde belirttiren "Pansiyon binasının başka bir amaçla kullanılması veya başka bir kurum veya kuruluşça işletilmesi, valilik teklifi üzerine ilgili kurum veya kuruluş ile pansiyonlu okulun bağlı bulunduğu Bakanlık birimi arasında yapılacak protokolle belirlenir" hükmüne dayanarak, Üniversitemiz ile İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü arasında Üniversitemizin Kiraz ilçesinde bulunan Veteriner Fakültesi öğrencilerinin barınma ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ilçede bulunan Kiraz Türk Telekom Yatılı Bölge Ortaokulu'nun imkanlarından faydalanılmasına ilişkin.	Devam Ediyor
3	DEÜ-Güzelbahçe İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Arasında Hemşirelik Fakültesi Öğrencilerinin Güzelbahçe İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Okul/Kurumlarda Eğitim ve Uygulama Çalışmaları Hakkında İş Birliği Protokolü	Üniversitemiz Hemşirelik Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin uygulamalı eğitimlerinin sağlanması, Güzelbahçe İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okul/kurumlarda öğrenim gören öğrenci ve çalışanların sağlık sorunlarının belirlenmesi, öğrencilerin antropometrik ölçümlerinin yapılması, öğrencilerin, DEÜ Hemşirelik Fakültesi öğrencileri tarafından yetkileri kapsamında olan sağlık çalışanlarının yapılması, sağlığın geliştirilmesine yönelik eğitimler yapılması, saptanan sorunların giderilmesi için Güzelbahçe İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bilgi sağlanması,mümkün olan en kısa süre içinde sağlık hizmetinin sunulması ve bireylerin sağlık düzeylerinin yükseltilmesine katkı sağlanmasına ilişkin.	Devam Ediyor

4	Narlıdere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Arasında Hemşirelik Fakültesi Öğrencilerinin Narlıdere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Okul/Kurumlarda Eğitim ve Öğretim Programı Çalışmaları Hakkında İş Birliği Protokolü	Üniversitemiz Hemşirelik Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin uygulamalı eğitimlerinin sağlanması, Narlıdere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okul/kurumlarda öğrenim gören öğrenci ve çalışanların sağlık sorunlarının belirlenmesi, öğrencilerin antropometrik ölçümlerinin yapılması, öğrencilerin, DEÜ Hemşirelik Fakültesi öğrencileri tarafından yetkilileri kapsamında olan sağlık taramalarının yapılması, sağlığın geliştirilmesine yönelik eğitimler yapılması, saptanan sorunların giderilmesi için Narlıdere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bilgi sağlanması,mümkün olan en iyi sağlık hizmetinin sunulması ve bireylerin sağlık düzeylerinin yükseltilmesine katkı sağlanmasına ilişkin.	Devam Ediyor
5	Buca İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Arasında Karşılıklı Yardım ve İş Birliği Protokolü	DEÜ Faktörülüğü ile Buca İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü arasında karşılıklı yardım ve işbirliği gerçekleştirilmeye ilişkin.	Devam Ediyor
6	DEÜ-İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü Arasında Lisansüstü Eğitim İş Birliği Protokolü	İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğünde görev yapan öğretmenlerin Üniversitemize bağlı Enstitülerde açılan lisansüstü programlarda eğitim almalarına ilişkin.	Devam Ediyor
7	DEÜ-İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü Arasında “Eylül Bebekler” ile Akran Reddini Önlemek ve Özel Gereksinim Durumlarına Farkındalığı Artırmak Konulu İş Birliği İçin Ek Protokol	Mayıs 2022 itibarıyla başlayacak Haziran ve Eylül öğretmen seminerleri ve 2022-2023 eğitim öğretim yılında okullarda gerçekleştirilecek tanıtım ve uygulama etkinliklerinde Üniversitemiz Buca Eğitim Fakültesinde görev yapan öğretim üyeleri ve öğretmen adaylarının “Eylül Bebekler” ile akran reddini önlemek ve özel gereksinim durumlarına farkındalığı artırmak için destek vermeye ilişkin.	Tamamlanmış

8	İzmir İl Sağlık Müdürlüğü ve İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü Arasında Geliştirilen "Sağlıklı Okullar, Aktif Nesiller Projesi" İş Birliği Protokolü	İzmir İl ve İlçe Sağlık Müdürlükleri, İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri, Dezavantajlı Okullarda Öğrenim Gören İlkokul-Ortaokul Öğrencileri/Velileri/Öğretmenleri/Çalışanlar, Üniversitemiz Rektörlüğü ve DEÜ Güzel Sanatlar Fakültesi Yönetimi/Öğretim Görevlileri/Üniversite Öğrencileri tarafından yürütülecek olan Sağlıklı Okullar, Aktif Nesiller Projesi çerçevesinde yürütülecek faaliyetlere dair usul ve esaslara ilişkin.	Tamamlanmış
---	--	--	-------------

HİZMETE ÖZEL

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik
Bilgi Edinme Birimi

ACELE

03.09.2026

Sayı : E-20570683-610-1964049

Konu : Soru Önergeleri-7/47767

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİNE

İlgi : 02.09.2026 tarihli ve E-87347630-610-1961771 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazıya istinaden Uşak Milletvekili Op. Dr. Ali KARAÖBA tarafından verilen 7/47767 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan 13. soru "*CIMER veya üniversite başvuru kanalları üzerinden engelli bireylerle ilgili kaç başvuru alınmıştır?*" ifadesi uyarınca birimimiz verileri incelenmiş olup kurum personelimiz ve öğrencilerimiz tarafından yapılan başvuru sayısına ilişkin liste Ek'te yer almaktadır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Onur YILMAZ
Genel Sekreter V.

Ek: Başvuru Sayıları (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 19006401-1E4E-40AD-A945-B50333F55292

Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eylul-universitesi-ebys>

Adres: Kültür Mahallesi, Cumhuriyet Blv No:144, 35220 Konak/İzmir

KEP Adresi : dokuzeyluluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Sibel TEKİŞ
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No:(232) 412 11 16

HİZMETE ÖZEL

BAŞVURULAR

	SİNER BAŞVURUSU	OLUMLU VE OLUMSUZ GERİ BİLDİRİM (OGEB)	TOPLAM
ÖĞRENCİ	1 (Talep)	1 (Talep) , 1 (Teşekkür)	3
PERSONEL	1 (Talep)	3 (Talep)	4
GENEL TOPLAM : 7			

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Kariyer Planlama ve Mezunlarla İlişkiler Koordinatörlüğü

ACELE

02.09.2026

Sayı : E-32815431-610-1963155

Konu : Soru Önergeleri-7/47767

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİNE

İlgi : 31.08.2026 tarihli ve E-87347630-610-1959442 sayılı yazınız.

İlgi yazıda belirtildiği üzere, Uşak Milletvekili Op. Dr. Ali KARAOBA tarafından verilen 7/47767 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan 10. sorunun cevabı ekte verilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Seher ÖZYÜREK
Koordinatör

Ek:

- 1 - KPMI Soru Önergesi Cevap (3 Sayfa)
- 2 - Ek 1 (2 Sayfa)
- 3 - Ek 2 (1 Sayfa)
- 4 - Ek 3
- 5 - Ek 4 (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 7C030AE0-0FED-4D81-B0B5-B9F35FF4231E Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eylul-universitesi-ebys>

Adres: Merkez Yerleşkesi Öğrenci Aktivite Merkezi Yanı Buca / İZMİR

Telefon: +90 (232) 301 78 91-92-94-98 Faks: +90 (232) 453 68 51

E-posta: kariyerplanlama@deu.edu.tr

KEP Adresi : dokuzeyluluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Gaye Kadriye
KARAGÖZ
Öğretim Görevlisi

İŞKUR İŞ KULÜBÜ

Özel Gereksinimli Bireylerin İş Yaşamına Geçişi: İŞKUR Fırsatları

7 Aralık 2022 Çarşamba 10:30-12:00

DEÜ Uzaktan Eğitim Uyg. ve Araş. Merkezi (DEUZEM)
Konferans Salonu

Özel Gereksinimli Bireyler İçin İŞKUR Eğitimi: Özgeçmiş Hazırlama ve Mülakat Teknikleri

7 Aralık 2022 Çarşamba 13:30-16:30

DEÜ Uzaktan Eğitim Uyg. ve Araş. Merkezi (DEUZEM)
(Kontenjan 30 kişi)

İZMİR EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
KARİYER PLANLAMA VE MEZARLARLI KLİNİKLER KOORDİNATÖRLÜĞÜ • ENGELSİZ DEÜ KOORDİNATÖRLÜĞÜ
UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

DETAYLAR VE BAŞVURU

yetenekkapisi.org

Etkinlikler

YETENEK RAPYERMA ÖYÜ OLUR MESABİHİZLA GİRİŞ RAPYER SÖZ TAAATYA YER ALAR "TİGİLİLLER" BÖLÜMÜNE TULAYIN TİGİLİLLER BAŞVURULU
yetenek

Özel Gereksinimli Bireylerin İş Yaşamına Geçişi: İŞKUR Fırsatları

29 ARALIK 2023 14:30-15:30

Zoom Kimliği: 941 7544 6787
Parola: 960360

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ KARIYER PLANLAMA VE MEZUNLARLA İLİŞKİLER KOORDİNATÖRLÜĞÜ • ENGELSİZ DOKUZ EYLÜL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

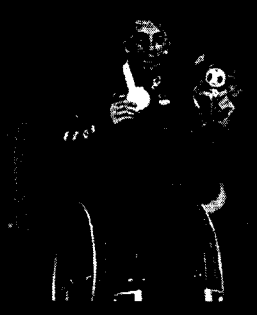
“Bilimden Sanata, Sanattan Spora Engelsiz Kariyerler” Dünya Engelliler Günü Etkinliği

24 Aralık 2025 Çarşamba

11.30
15 Temmuz Şehitler Salonu
DEÜ Rektörlüğü Alsancak/İzmir

Onur Konuğu

Abdullah OZTÜRK
Paralimpik Masa Tenisi Olimpiyatları
Çin ve Şimşek Dünya Millî Sporcu

Yardımcı EROL

DEÜ Rektörlüğü Alsancak/İzmir

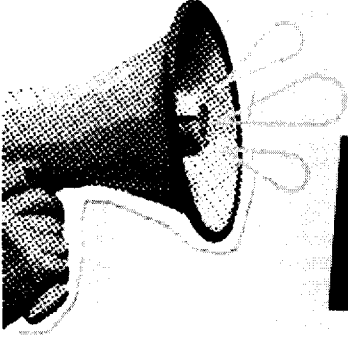

Program Akışı

- 11.30-11.45 Saygı Duruşu ve İstiklâl Marşı
Açılış Konuşmaları
Doç. Dr. Burak KARA - DEÜ
Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörü
Prof. Dr. Seher ÖZTÜREK
Kariyer Planlama ve Mezunlarla İlişkiler Koordinatörü
Prof. Dr. Bayram YILMAZ
Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü
- 11.45-12.00 Engelsiz Sanat: Piyano Dinletisi
Yardımcı EROL
DEÜ Rektörlüğü Alsancak/İzmir
- 12.00-12.30 Bilimsel Oturum: Özel Gereksinimli Bireylerde
Yenilikçi Yaklaşımlar
“Genel ve Özel Eğitimde Yeni Yapılanmalara Doğru”
Prof. Dr. Ayşe Dolunay SARICA
DEÜ Buca Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü
“Otizm: Gelişimi Farklı Yollarla Yaşamak”
Doç. Dr. Nagihan CEVHER BİNİCİ
DEÜ Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri Bölümü
- 12.30-12.45 Bilimsel Oturum: Paralimpik Sporcularda
Sınıflandırmanın Önemi
Uzm. Fzt. Sercan YILLI
Türkiye Paralimpik Komitesi, Sınıflandırma Koordinatörü
- 12.45-13.00 Engelsiz Kariyer: Hayatı Raketle Karşılamak
Moderatör: Prof. Dr. Bayram YILMAZ
DEÜ Rektörü
Onur Konuğu: Abdullah OZTÜRK
Paralimpik Masa Tenisi Olimpiyatları
Çin ve Şimşek Dünya Millî Sporcu
- 13.00-13.10 Gösteri Maçı
Rektor Prof. Dr. Bayram YILMAZ ile Millî Sporcu
Abdullah OZTÜRK'un Masa Tenisi Karşılaşması
- 13.10-13.15 Kapanış ve Toplu Fotoğraf Çekimi

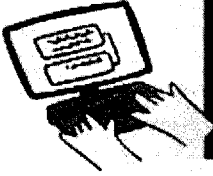
KARİYER PLANLAMA KOMİSYONU ETKİNLİK TEMALARI -2025-2026 GÜZ DÖNEMİ			
Aylar	ÖNLİSANS	LİSANS	LİSANSÜSTÜ
KASIM	2209- Aveya B Proje Yazım Deneyim Paylaşımı	Kariyer Yolculuğu ve Etik	Kariyer Yolculuğu ve Etik
ARALIK	Engelsiz Kariyer	Engelsiz Kariyer	Engelsiz Kariyer

KARİYER PLANLAMA KOMİSYONU ETKİNLİK TEMALARI -2025-2026 BAHAR DÖNEMİ			
Aylar	ÖNLİSANS	LİSANS	LİSANSÜSTÜ
Mart	Kariyer Rotasında Hobiler	Kariyer Rotasında Hobiler	Kariyer Rotasında Hobiler
NİSAN	Kamu Sektöründe Kariyer Deneyimleri	Kamu Sektöründe Kariyer Deneyimleri	Kamu Sektöründe Kariyer Deneyimleri
MAYIS	Üretken Yapay Zekâ ve Mesleğimiz	Üretken Yapay Zekâ ve Mesleğimiz	Üretken Yapay Zekâ ve Mesleğimiz

**FIRSATLARINIZI
ARTIRMAK İÇİN**

**CV'LERİNİZİ
KONTROL
EDELİM!**

online.ders.edu.tr portalında "cv_kontrol" dersine girip
canlı oturuma katılarak CVlerinizin daha profesyonel görünmesi için
bizden destek alabilirsiniz

HER PERŞEMBE

10.30-12.00

13.30-15.00

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KAMPÜSÜ (KARİYER
PLANLAMA VE MEZUNLARLA İLİŞKİLER KOORDİNATÖRLÜĞÜ)
engellilerle ilgili

SOSYO-KÜLTÜREL FAALİYETLERDE ERİŞİM

konusunda yapmış olduğu düzenlemelerden dolayı

Mavi Bayrak
almaya hak kazanmıştır

Prof. Dr. Erol ÖZVAR
YÖK Başkanı

Dokuz Eylül Üniversitesi Kariyer Planlama ve Mezunlarla İlişkiler Koordinatörlüğü - KPMİ

Dokuz Eylül Üniversitesi Kariyer Planlama ve Mezunlarla İlişkiler Koordinatörlüğü (KPMİ), öğrencilerin iş yaşamına en iyi şekilde hazırlamak, öğrencileri ve mezunlarıyla iş dünyasının temsilcileri arasında bağlantılar kurmak, öğrenci ve mezunlarına hedefleri doğrultusunda rehberlik hizmeti vermek üzere çalışan üniversitemiz rektörlüğüne bağlı birimdir. KPMİ, üniversitemizde okumaya hak kazanan tüm öğrencilerimizin, kayıttan itibaren kurumsal uyum ve bağlılıklarını sağlamak, kendi potansiyellerini ve kariyer yönelimlerini keşfetmelerine, kariyer hedeflerini belirlemelerine destek olmak, nitelikli insan kaynağı potansiyelimizi oluşturan öğrencilerimizi, ülke koşulları ve günümüz gerçekleri doğrultusunda çalışma yaşamına en iyi şekilde hazırlamak ve mezunlarımızın istihdam edilebilirliklerini artırmak amacıyla kurulmuştur.

Hedef Kitlesi:

DEÜ Öğrencileri, DEÜ Mezunları, İşverenler, Kariyer Gelişimi ile ilgili Kurum ve Kuruluşlar

Faaliyet ve Hizmet Alanları

1. Bireysel / Grup Kariyer Danışmanlığı
2. Kariyer Günleri / Fuarları
3. Bilgilendirme ve Tanıtım Toplantıları
4. İş / Staj Mülakatlarının ve Sınavların Organizasyonu
5. İş / Staj ve Kariyer Olanaklarının Duyurulması
6. Konferans, Seminer, Araştırma Projeleri ve Eğitimler
7. Yurt Dışı Kariyer ve Eğitim Olanaklarının Tanıtılması
8. Mezunlarla İş birliği ve İletişim
10. Ulusal Staj Programının Yürütülmesi
11. DEÜ Oryantasyon Programının Yürütülmesi
12. Kariyer Planlama Dersinin İçeriğinin Geliştirilmesi ve Takibi

Amaçları:

- Öğrencilerimizin, kayıttan itibaren kurumsal uyum ve bağlılıklarını sağlamak,
- Çalışma yaşamına en iyi şekilde hazırlanmalarında destek olmak,
- Nitelikli insan kaynağı potansiyelimizi iş dünyasına tanıtarak, özel ve kamu kurumlarıyla iş birliğini güçlendirmek,
- Öğrencilerimizin ve mezunlarımızın istihdam edilebilirliklerini artırmak.

Hedefleri:

- Kariyer danışmanlığı hizmetleri, kişisel gelişim eğitimleri ve kariyer günleri organizasyonlarına sağlanacak destek ile üniversite, öğrenci ve iş dünyası bağını güçlendirmek,

- İç (öğrenci toplulukları, akademik birimler, idari birimler vb.) ve dış (diğer üniversiteler, odalar, sivil toplum kuruluşları vb.) paydaşlar arasında amaçlara dönük koordinasyon sağlamak,
- Oryantasyon çalışmaları ile öğrencilerimizin üniversite yaşamına en kısa zamanda uyum sağlamalarına destek olmak,
- Öğrencilerin, akademik becerilerinin yanı sıra kişisel gelişimlerine destek olmak amacıyla eğitim, seminer, konferans ve toplantılar düzenlemek,
- Öğrencilik yıllarında kurulan 'Dokuz Eylül'lük Bağı' nı sürdürerek, mezunlarla iletişim ve iş birliğini geliştirmek,
- İş dünyasına kazandırdığımız nitelikli işgücü, iş birliği ve mezunlar ile kurulan ilişkiler ile üniversitemizin itibarının güçlendirilmesine katkı sağlamak.

Koordinatörlüğün faaliyet alanları ve hedefleri kapsamında kuruluşundan itibaren gerçekleştirdiği etkinliklerde öğrenimine devam eden veya mezun olan engelli öğrencileri de kapsamaktadır.

Soru Önergesi içerisindeki 10. Soru olan "Üniversite tarafından engelli bireylerin istihdamı için kariyer merkezi, staj programları, işveren görüşmeleri, mezun izleme ve mesleki eğitim çalışmaları yürütülmüş müdür?" sorusuna cevaben tüm öğrencilerimize yönelik etkinliklerimiz eşitlik ilkesi gözetilerek ve dezavantajlı bireylere yönelik farkındalığı artırma odağında, 2020-2026 döneminde engelli ve özel gereksinimli bireyler için de çalışmalar yürütülmüştür. Çalışmalarımızdan bazı örnekler aşağıda yer almaktadır:

1. Engelli öğrencilerin kullanımını kolaylaştırmak amacıyla kariyer.deu.edu.tr ve oryantasyon.deu.edu.tr web sitesinde erişilebilirlik seçeneği bulunmaktadır,
2. Koordinatörlük YouTube sayfasında
 - Kariyere Engel Yok (2020)
<https://www.youtube.com/watch?v=93LXlwc5WlQ>
 - Dezavantajlı Bireylerin Kariyer Gelişiminde Hak Temelli Yaklaşımlar (2023)
<https://www.youtube.com/watch?v=vK82Rou4yPk> (Hukuk Fakültesi Mezunumuz)
 - Engelli Bireylerin Çalışma Hakları (2024)
<https://www.youtube.com/watch?v=q31wCfsf4o8>

başlıklı Kariyer Yolu Söyleşileri yer almaktadır,

3. Özel Gereksinimli Bireylerin İş Yaşamına Geçiş: İşkur Fırsatları, CV Hazırlama ve Mülakat Teknikleri (2022), Özel Gereksinimli Bireylerin İş Yaşamına Geçiş: İşkur Fırsatları (2023), Bilimden Sanata, Sanattan Spora Engelsiz Kariyerler (2025) konu başlıklarında seminer ve söyleşiler gerçekleştirilmiştir, (Ek 1)
4. Koordinatörlük ile iş birliği halinde olan ve her akademik birim içerisindeki bölümleri temsil eden Kariyer Planlama Temsilcilerine her ay gerçekleştirmeleri için temalar sunulmaktadır. Bu temalar içerisinde Aralık ayındaki tema 'Engelsiz Kariyer' olarak belirlenmekte ve tüm akademik birimler bu tema başlığında etkinlik düzenlemektedir, (Ek 2)

5. Koordinatörlüğümüze ulaşan Engelli İş/Staj ilanları Engelsiz DEU Koordinatörlüğümüz ile paylaşarak üniversitemizde engelini beyan eden kayıtlı öğrencilerimize duyurulması sağlanmaktadır.
6. Danışmanlık faaliyetleri kapsamında "CV' lerinizi Kontrol Edelim" başlığında yapılan çalışmada engelli öğrencilerimiz de bu hizmeti sağlayan danışmanlar içerisinde yer almıştır (BEF PDR bölümünden görme engelli öğrencimiz gibi),(Ek 3)
7. YÖK Engelsiz Üniversite Ödülleri kapsamında 2025 yılı değerlendirmesinde koordinatörlüğümüz sosyal kültürel faaliyetlerde engelli bireylerin erişimlerine ve etkin katılımlarına yönelik yapmış olduğu düzenlemeler ile Mavi Bayrak ödülünü almıştır. (Ek 4)

2020-2026 döneminde engelli bireyler odağında yürütülen ulusal ve uluslararası projelerin bilgileri

Proje Türü	Proje No	Proje Başlığı	Proje Bütçesi	İlgili Engellilik Alanı
TÜBİTAK	321S215	Multipl Sklerozlu Bireylerde Telerehabilitasyon Tabanlı Motor İnceleme Eğitiminin Ağrı Üzerine Etkisinin Araştırılması	37.100,00	Multipl skleroz; motor işlev kaybı; telerehabilitasyon
TÜBİTAK	321S048	İşlevsellik, Yetiştirimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırılması Modeline Göre Yetişkin ve Pediatrik Hastalar İçin Düşme Riski Değerlendirme Araçlarının Geliştirilmesi ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi	19.100,00	Yetiştirimi ve işlevsellik; düşme riski; rehabilitasyon
TÜBİTAK	324S910	Akran Zorbalığı ve Özgü Öğrenme Bozukluğu Olan Ergenlerin Psikometrik Test, Yapısal ve Fonksiyonel MRG Bulgularının Makine Öğrenmesi ve Derin Öğrenme Algoritmaları ile Değerlendirilmesi	74.700,00	Özgü öğrenme bozukluğu; nörogelişimsel/öğrenme güçlüğü
TÜBİTAK	124R014	İşitsel Nöropati Gelişiminde Rol Oynayan Genetik Ve Genetik Olmayan Risk Faktörlerinin Değerlendirilmesi	60.000,00	İşitme; işitsel nöropati; işitme kaybı
TÜBİTAK	123R078	Primer Progresif Afazi Hastalarının Ayrırcı Tanısında Makina Öğrenmesi Kullanarak Klinik, Elektrofizyoloji, Mri Ve Nöron Derive Ekzozomda Proteomik Analiz Sonuçlarıyla Tanı Algoritması Geliştirilmesi	1.447.365,00	Dil ve iletişim; afazi; bilişsel işlev
TÜBİTAK	324S568	Lewy Cismickli Demans ve Parkinson Hastalığında Kognitif Belirteç Olarak Nöropsikolojik Test Ölçümlerinin Elektroensefalografi Bulguları ile İlişkinin İncelenmesi	74.699,00	Bilişsel ve motor işlev; demans; Parkinson hastalığı
TÜBİTAK	124S547	Rhogtpaz Rac1 ve Rac3'ün Dual Delesyonunun Diyabetik Periferik Nöropati Üzerine Etkisinin Araştırılması	1.867.741,00	Periferik sinir sistemi; duyu ve motor işlev; nöropati
TÜBİTAK	220S448	Hafif Kognitif Bozuklukta Nöron Kökenli Ekzozomal Hemogloblin Düzeyinin Ölçülmesi	45.000,00	Bilişsel işlev; hafif kognitif bozukluk
TÜBİTAK	23AG007	Nöron Hasarı İlişkili Hastalıkların Tanı, İzlem Ve Tedavisine Yönelik Biyobelirteç Ve İleri Teknolojik Uyarı Sistemlerinin Geliştirilmesi	4.270.233,00	Nörolojik işlev kaybı; nörolojik hastalıklar
TÜBİTAK	124S452	Prenatal Dönemde Valproik Asit İle Otizm Modeli Olusturulan Sıçan Yavrularında Çinko Desteğinin Davranış, Sinaptik Proteinler ve Sitokin Seviyeleri Üzerine Etkilerinin İncelenmesi	60.000,00	Otizm spektrumu; nörogelişimsel durum (hayvan modeli)
TÜBİTAK	223S049	Demanslı Bireyin İnfomal Bakım Verenlerine Uygulanan Giyilebilir Teknoloji Destekli Girişimin Bakım Veren Öz Yeterliliği Ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi	58.215,00	Demans; günlük yaşam/işlevsellik; bakım gereksinimi
TÜSEB	20161	Arginin Metiltransferaz İnhibitörü-1'in Sisplatin Ototoksitesisi Üzerine Rolünün Kohlear Hücrelerde Araştırılması	99.701.60	İşitme; işitsel sistem hasarı/işitme kaybının önlenmesi

TÜSEB	21243	Okrelizumab Kullanan Multipl Sklerozlu Hastalarda Fc-γ Reseptör Polimorfizminin Tedavi Etkiliği ve Bilişsel Fonksiyonlar ile İlişkisi: Retrospektif Bir Çalışma	76.460,00	Multipl skleroz; motor ve bilişsel işlev; nörolojik engellilik
TÜSEB	20081	İşitsel Nöropati Gelişiminde Rol Oynayan Genetik ve Genetik Olmayan Risk Faktörlerinin Değerlendirilmesi	81.700,00	İşitme; işitsel nöropati; işitme kaybı
TÜSEB	11603	Spinal Musküler Atrofi (SMA) Hastalığına Yönelik Hızlı Genetik Tarama ve Tanı Kiti Geliştirilmesi	997.801,00	Spinal müküler atrofi (SMA); nöromusküler ve motor işlev kaybı
TÜSEB	32942	In Vitro Parkinson Hastalığı Modelinde Karvakrolun Etkisinin Araştırılması	125.000,00	Parkinson hastalığı; motor işlev ve nörodejeneratif engellilik
TÜSEB	35553	PYROXD2: Mitokondriyal Hastalık Nedeni Bir Gen Olabilir mi ?	2.316.000,00	Mitokondriyal hastalık; nöromusküler/çoklu sistem işlev kaybı
TÜSEB	40758	Diyabetik Periferik Nöropati Modelinde Rhogtpaz Rac1 Ve Rac3'ün Dual Delesyonunun Ve Farmakolojik İnhibisyonunun Dendritik Diken Disgenезisi Üzerine Etkisinin Araştırılması	3.000.000,00	Diyabetik periferik nöropati; duyu ve motor işlev kaybı
TÜSEB	43912	Deneysel Proliferatif Vitreoretinopati Hayvan Modelinde İntravitreal Transforme Edici Büyüme Faktör-Beta İnhibitörü (Sb431542) Uygulamasının Kontraktil Fibroselüler Membran Gelişimini Önlemede Etkinliğinin Araştırılması	243.533,15	Görme; vitreoretinopati ve olası görme kaybı
TÜSEB	46958	Ultrason Görüntüleme Metoduna Dayalı Eklemeli İmalat ile Üretilen ve Skolyoza Spesifik Egzersizle Kombine Uygulanan FITED Hastaya Özel 3 Boyutlu Skolyoz Korsesinin Konvansiyonel Korse ile Karşılaştırılması	2.989.980,15	Skolyoz; kas-iskelet sistemi, postür ve hareket işlevi
AB - Erasmus+	Deaf Chefs	Deaf Chefs Learning Vegan Cuisine (İşitme Engelli Şefler Vegan Mutfağını Öğreniyor)	26.075,00	İşitme Engelliler